
Zápis ze zasedání Ediční komise AS UK ze dne 17. prosince 2020

Přítomni

Bc. et Bc. Filip Hruša (FTVS), Tomáš Sychra (3.LF), Mgr. Marek Vinklát, Ph.D. (HTF), Bc. Miroslav Čermák (FSV), MUDr. Josef Fontana (3. LF), Markéta Matějová (FF), Doc. RNDr. Jiří Dolejší, CSc. (MFF), Mgr. Kateřina Hlaváčová (HTF),

Hosté

prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr. (prorektor pro vnější vztahy), Mgr. Václav Hájek (Odbor vnějších vztahů), Mgr. Petr Valo (nakladatelství Karolinum), Mgr. Věra Nosková (UK Point), PhDr. Radka Římanová, Ph.D. (ředitelka ÚKUK), Mgr. Anna Shavit, Ph.D. (RUK), Veronika Viktoria Matraszek (3.LF),

Program

1. Schválení programu
2. Zpráva z kolegia rektora UK
3. Zpráva o činnosti OVV
4. Zpráva o činnosti – UK Point
5. Zpráva o činnosti nakladatelství Karolinum
6. Zpráva z Ústřední knihovny UK
7. Různé

1 – Schválení programu

Bc. Filip Hruša, předseda Ediční komise AS UK, představil navrhovaný program, k jehož obsahu nebyly námitky. Pořadí bodů v rámci programu však bylo oproti původní pozvánce modifikováno, jelikož osoby, které budou v rámci jednotlivých bodů mluvit, vyjádřily potřebu hovořit v určitý čas z důvodu dalších jednání. K modifikaci programu však námitky nebyly, takže byl program jednání Ediční komise AS UK schválen tichým souhlasem.

2 – Zpráva z kolegia rektora UK

Prof. Bárta – Pozdravil všechny osobně přítomné i ty připojené. Připomene nejdůležitější akce za letošní rok: zejména Noc vědců, kde byly otazníky, zda to vůbec zorganizujeme, zda to bude online a v jaké formě. Výsledek však předčil všechna očekávání. Skvěle proběhla i akce „Na Karlovku“, o které budou kolegové hovořit později. Dále je jasné vidět, že máme profesionální redakci Fóra, a to jak tištěného i elektronického, tak i českého i anglického. Daří se jim totiž dodržovat, co si předsevzali – prezentovat to nejlepší na univerzitě. Budou však rádi za jakékoliv připomínky, zejména za ty kritické. Co se týče kalendáře na 2021, tak ten letos koncipovali tak, aby odrážel to nejlepší, co se na UK dělo v oblasti výzkumu, a představuje tak významné individuality, které se vyjadřují k celospolečenským problémům. Dostal se k němu již přehled událostí na další rok, což je něco, co teprve dozrává. Hlavním cílem je, aby výročí, která budou velice významná, odrážela jednak univerzitní život a tradice, a zároveň aby obsáhla hlavní celospolečenská témata. Byl by rád, kdyby mu do 10. ledna 2021 dala Ediční komise AS UK vědět, zda má nějaké poznámky.

U online a sociálních médií statistiky za poslední kalendářní rok významně poskočily. Ani zde nelze propadnout uspokojení, protože mnoho z toho je závislého i na finančních prostředcích. Povedlo se ale i přesto s mnoha věcmi pohnout dopředu. Doufá, že se budeme ve zdraví a pořádku setkávat i v dalším roce. Přeje hezké svátky a vše nejlepší do nového roku!

Mgr. Hájek – Také zdraví všechny a jen dodá, že ta data k událostem rozesílali všem kontaktním osobám na UK. Termín 10.1.2021 pro připomínky je jednotný pro všechny. Povedlo se navýšit příspěvek na reklamy na sociálních sítích od ledna 2021, což považuje za úspěch. Částka byla původně 3 000 Kč, nyní mají rozpočet 10 000 Kč měsíčně na reklamu na sociální sítě, což hodně pomůže.

Dr. Shavit – Akce Na Karlovku má velký úspěch. Během příštího týdne se rozhodnou, s kterou agenturou budou spolupracovat a brzy začne grafická realizace. Pod OVV padla i příprava hubu udržitelnosti, kde by byly informace o tom, co jde ohledně udržitelnosti studovat, co se připravuje do budoucna a co dělá UK pro udržitelnost. Během příštího roku tak vznikne nová webová stránka o udržitelnosti.

Prof. Bárta – Ohledně udržitelnosti si hodně lámou hlavu. Patří pod ní samozřejmě i svět recyklovaných produktů, tedy jedna ze zásadních informací je, že bychom měli umět do budoucna fungovat bez plastů. Moc rád k tomu doplní případné podkladové materiály.

Bc. Hruša – Děkuje, je velmi rád, že se tím UK zabývá, jelikož se jedná o velmi aktuální téma.

Doc. Dolejší – Chce se pochvalně vyjádřit k tomu, že se pestrost příspěvků na webu UK zlepšila, v aktualitách je mnoho zajímavých informací. Na úvodní webové stránce máme kalendář, ale v něm toho bohužel mnoho není. Přijde mu, že tři akce v prosinci jsou málo. Je škoda, že nefunguje transfer fakultních akcí do centra.

Prof. Bárta – Moc děkuje za tuto poznámku, protože přesto, že se snažili za poslední rok a půl mnoho věcí vylepšit, tak stále není vše ideální a toto je jedno z toho. Budou tedy stimulovat fakulty, aby informace o událostech sdílely. Budou se snažit hledat, kde je chyba, aby ji mohli co nejdříve odstranit.

Mgr. Hájek – Je to částečně i tím, že máme kovidové období, a proto ubylo veřejných akcí, jež byly v kalendáři sdíleny. Je to i o tom, že musí kontaktní osoby z fakult a součástí vyplnit formulář, který se pak automaticky propisuje do toho kalendáře. Když si přepnete kalendář do předkovidového období, tak je kalendář daleko plnější.

Bc. Hruša – Ty akce tam vyplňuje PR oddělení jednotlivých fakult nebo někdo jiný?

Mgr. Hájek – Teoreticky ano, měly by to vyplňovat kontaktní osoby, ale teoreticky to může vyplnit kdokoliv, kdo klikne na kalendář.

Návrh usnesení:

Ediční komise AS UK vzala na vědomí zprávu z kolegia rektora.

Schváleno tichým souhlasem

3 – Zpráva o činnosti OVV

Bc. Čermák – Má pár slov k aktivitám podzimu. Začne zmínkou o 17. listopadu, kde se udílela Cena Miroslava Petruska za prezentaci. Oceněnými byly dva týmy: Medici PRO Očkování, což je studentská iniciativa napříč lékařskými fakultami, a dále iniciativa Svobodný listopad. To bylo za rok 2019. Uzávěrka pro tuto cenu je do února a v polovině ledna se zaslá výzvu těm, kteří mohou nominovat na tuto cenu.

K Noci vědců – na minulém jednání Ediční komise AS UK představovali koncept prezenčního i hybridního konání akce. Po dohodě se rozhodlo, akce že proběhne čistě online. Letošním tématem bylo „Člověk a robot“, čemuž fakulty přizpůsobily obsah. Zapojilo se 14 ze 17 fakult a konalo se více jak 48 online událostí. Hlavními taháky byly tři streamované přenosy: dva z Albertova a jeden z 2.LF zabývající se anatomii, vedený prof. Kachlíkem. Doteď mají tyto přenosy necelých 10 000 shlédnutí. Připočte-li shlédnutí dalších videí, které dodaly fakulty, tak je to cca 13 000 shlédnutí, což je velmi dobrý výsledek. Ostravská univerzita má cca 300 shlédnutí jejich streamů, což je při komparaci velký úspěch. Konkurenční MU měla také méně shlédnutí. Již plánují následující ročník, a to prezenčně – možné je ale samozřejmě i hybridně v závislosti na situaci. Téma příštího roku bude „Čas“ – doufá, že se napřesrok zapojí skutečně všechny fakulty. Moc děkuje zástupcům fakult za dodání obsahu a za zapojení se do projektu. Má radost z toho, že se tato akce velmi vydařila. Pokud má někdo dotazy, tak ať samozřejmě neváhá se na něj lze obrátit, rád poskytne případné další analýzy.

Návrh usnesení:

Ediční komise AS UK vzala na vědomí zprávu o činnosti OVV.

Schváleno tichým souhlasem

4 – Zpráva o činnosti – UK Point

Mgr. Nosková – Děkuje za slovo, byla dotazována zejména na akci „Na Karlovku Online“. Ta bude pokračovat až do března 2021. Naváže na Bc. Čermáka a moc poděkuje všem fakultám, protože během 2,5 měsíce zvládly natočit 34 videí. Poděkování náleží i kolegům a kolegyním z OVV, se kterými pracovali na propagaci. Ještě dodá, proč vzniklo „Na Karlovku Online“. Vlivem kovidových opatření, které ovlivňovaly všechny plány, po dlouhých jednání došli k rozhodnutí zrušit účast UK na Gaudeamu v celém AR 2020/21. Součástí toho, co zpracovali, je i stručný rozpočet, aby byly výdaje Na Karlovku porovnatelné s Gaudeamem. Vše komunikují i s OVV a vedením UK. V září kovidová situace vypadala tak, že by bylo možné projet republiku s akcí „Na Karlovku Tour“. Veškerá protiepidemiologická opatření však znemožnila konat jakoukoliv prezenční akci, tak se rozhodli celou akci přesunout do online prostředí. Bylo jasné, že bude potřeba připravit i samostatnou stránku, a proto se dohodli, že už nebudou do budoucna propagovat doménu NaKarlovku.cz pro akci „Na Karlovku Online“. Všechny fakulty měly streamované přednášky a pod každou z fakult jsou tyto záznamy dostupné, stejně tak i informace, jak to u nás vypadá, a další důležité informace o tom, co budou uchazeči potřebovat: přijímací řízení, studentský život atd. Zkrátka vše, co by se na Gaudeamu nebo Dni otevřených dveří dozvěděli od svých starších kolegů. Všechny videa jsou s titulky a byla předána fakultám, aby je mohly použít. Web spustili 1. listopadu a velmi účinná byla upoutávka s Jankem Rubešem. Do 28. listopadu stránku navštívilo přes 10 000 studentů, v den akce bylo aktivních přes 4 400 zájemců na streamovaných přednáškách, na chatech bylo aktivních 4 600 lidí. Obvykle bylo v jednu chvíli online 200-350 lidí. Zkoušeli různé chatovací platformy, nakonec jednu vybrali a se zájemci chatovali přímo zástupci fakult. Celkem zodpověděli přes 500 dotazů. Veškeré statistiky posílali přímo na fakulty, protože se z chatu dá vytáhnout odkud je zájemce, jak dlouho s fakultou mluvil, o čem atd. Všimla si, že i PedF nyní spustila vlastní chatbota, takže si myslí, že je to dobrý start do budoucna. Chaty na stránce poběží až do března.

K rozpočtu: celá akce stála cca 1 100 000 Kč. Je v tom zahrnut celý grafický vizuál, zpracování, postprodukce, grafika a modelace videí, příprava webu. Kolem 60-70 % návštěvníků stránky přistupuje z mobilu, takže to je výzva pro celý web. Na ČT24 běžela také upoutávka, za což moc děkuje Mgr. Hájkovi. Propagace cílila na uchazeče, a to i na sociálních sítích, např. na Instagramu. Reklama běžela i na Seznamu, přes Sklik. Byla to velká akce a děkuje všem zúčastněným, že se takto povedla.

Když porovná podzimní Gaudeamus 2019, tak ten stál 1 700 000 Kč + 400 000 Kč byly náklady OVV. Podzimní výjezdy stojí tedy cca 2 mil Kč. Rozdíl je cca 500 000 Kč a vzhledem k tomu, že došlo ke změně plánu rozpočtu, tak mohou prostředky na prezentace čerpat až do června. Mohou tak z těchto ušetřených prostředků financovat provoz webu Na Karlovku až do března. Budou rádi, když dojde opět k realizaci prezenčních akcí, nicméně online akce již zůstane do budoucna natrvalo. Když to porovná s informačním dnem, tak je návštěvnost až 4–5x vyšší.

Jak popisovala tu hektickou dobu od září do listopadu, tak se jednalo o tom, jak pojmout kampaň pro uchazeče. V září byli známé 2 online veletrhy, které byly připravované: online Gaudeamus a Congroo Fair s tím, že vybrali druhý zmíněný. Moc se jim líbí, že je zde rovný přístup ke všem vysokým školám, že nejsou příplatky za „prioritizaci“. Organizátoři této akce mají dlouhodobé zkušenosti s kariérním poradenstvím pro SŠ, věnují se studijní neúspěšnosti a zaměřují se na to, aby naučili středoškoláka samostatně si vybrat svůj budoucí obor. V listopadu se dozvěděli i o veletrhu pořádaném platformou VysokéŠkoly.cz, nicméně dlouho trvalo, než se potvrdilo, zda se bude vůbec konat, proto jej nevybrali. Veletrh Congroo Fair trvá od 1. února až do dubna. Přišla nabídka od pořadatele, fakulty si mohou vybrat dny, kdy budou streamovat. Na tomto druhu veletrhu mohou využít veškeré materiály, které natočili v rámci Na Karlovku. Ve dnech 25.1.-7.2. si mohou fakulty připravit prezentaci nebo předat předtočený materiál. Na webu běží i velmi zajímavé webináře, kde se řeší otázky středoškoláků o motivaci, o spokojeném životě, jak poznat své silné stránky, jak se rozhodnout na základě toho, co mne baví, jaký studijní obor i konkrétní školu zvolit. Nyní máme již i data. Cena za 3 dny od VysokéŠkoly.cz je stejná, jako zaplatili za 10 dní Congroo Fair. Termín je navíc lepší, protože se kryje s jarními prázdninami.

Když se rozhodovali, tak přihlídl i k tomu, že se jej účastní i další významné české vysoké školy, např. ČZU, VŠ Báňská, Technická univerzita Ostrava, VŠE, Univerzita Komenského v Bratislavě, VŠPJ, Jihočeská univerzita, Univerzita Hradec Králové, VŠCHT a vybrané fakulty MU. Propagace je řešena hlavně přes Instagram, a protože se jedná o kariérní poradce, tak mají bohatou síť výchovných poradců na zhruba 1 200 SŠ v ČR a 742 SŠ na Slovensku. Posílají jim aktuální newslettery hlavně s upoutávkami na web, veletrh i na webináře, které mají obvykle návštěvnost přes 150 osob.

Ještě mají podporu reklamy, placený banner na VysokéŠkoly.cz, který podporuje NaKarlovku.cz. V klíčových termínech (před přijímačkami apod.) budou posilovat chat, web a veškeré komunikační kanály. Na to vždy poběží na sociálních sítích pro uchazeče upoutávka a reklama.

Finální slovo o tom, kterých akcí se bude UK účastnit, schvaluje OVV a kolegium rektora.

Sychra – Moc děkuje, že se v této situaci tak aktivně snaží o propagaci a motivaci uchazečů. Nebyl na minulé Ediční komisi, ale zajímalo by jej, zda UK plánuje do budoucna pouze online akce nebo budou chtít zpět na Gaudeamy?

Mgr. Nosková – Ideálem by na podzim byla kombinace prezenčního veletrhu (asi v Brně) s online akcí. V lednu/únoru pak online, popř. hybridně. Domnívá se, že je to nejzdravější kombinace. Dále dodá zajímavost, a to že si mysleli, že většina lidí bude komunikovat přes Androidy, ale není to tak – většina osob komunikovala skrze platformu od Apple. Zájemci o studium tedy nejspíše pocházejí z majetnějších vrstev.

Bc. Čermák – Nyní nelze nic slíbit, uvidí, na kolik bude úskalí v konání prezenčních akcí. Bude o tom velká diskuze a nerad by předesílal. On osobně je hodně pro prezenční akce, navíc vidí z fakult, že řada z nich sama od sebe volí i vlastní prezentaci na Slovensku. Tyto fakulty také preferují prezenční formu. Bude to tedy záležet na fakultách a je to závislé i na tom, zda budou vůbec veletrhy pořádány. Na další Ediční komisi bude jistě předložen koncepční plán na následující rok.

Návrh usnesení:

Ediční komise AS UK vzala na vědomí zprávu o činnosti UK Pointu.

Schváleno tichým souhlasem

5 – Zpráva o činnosti nakladatelství Karolina

Mgr. Valo – Zavírání a omezování činnosti platilo zejména pro kamennou prodejnu, ale online e-shop běžel po celý rok. Hospodaření letos vypadá velmi pozitivně. Přijali opatření, aby nebyly vyřazení karanténami ze hry. Všechny plánované tituly z edičních plánů fakult realizovali. V tomto období mají obvykle vánoční veřejnou prezentaci nejlepších titulů za uplynulý rok, letos to probíhá tak, že včera a dnes natáčejí ve Vlasteneckém sálu prezentaci jednotlivých autorů. Následně s těmito videi budou do budoucna dále pracovat. I propagace se celá přesunula do online prostředí. Mají velkou radost i z nominace na Knihu roku, kterou získal titul „Italská renesanční literatura. Antologie“ od Václava Černého. Letos se ujmul rozšíření konceptu o italskou renesanční literaturu prof. Pelán. Ohlas se tím samozřejmě násobí. Dalším titulem je nové vydání České secese Petra Velticha. Překlenovací období od minulého vydání je více jak 40 let, kniha je doplněna o další pasáže. Další důležitou knihou je biografie „Bohumil Kubišta“ od Marie Rakušanové. Letos započali s dvěma novými edicemi: Poezie a etika a Enviromentální texty – z druhé zmíněné edice mají již dvě knihy, další dvě jsou připravované. Bude se jednat o představení všech otázek, kterým se současní badatelé na poli enviromentálních věd věnují.

Mají i anglický program, vše probíhá dle plánu. Spolupracují i s dalšími univerzitními nakladatelstvími, popř. vydávají společně knihy. Jelikož jsou v ČR jediní, kteří mají anglický program, tak jsou pro ně velmi zajímavým partnerem.

Sales konference, kde se probírají připravované tituly, také přešli na online platformy. Vzrostl i význam metadat knih. Co se týče programu e-knih, tak mají 843 aktivních. Dostupné jsou i prostřednictvím agregátů v akademických knihovnách. Trápilo je, že knihy v rámci knihoven nebyly dostupné v menších soukromých knihovnách, popř. v městských knihovnách. Knihy nabízejí i v portálu BookPort. Hovořilo se o prezentacích – velmi rádi prezentují, ale postupně se rušily všechny veletrhy, kromě jednoho menšího v Praze, kterého se ale obvykle neúčastní. Jediný, který byl realizován, byl v omezené míře, byl Tabook.

Sociální sítě v rámci propagace fungují a ušetřené prostředky se snaží věnovat i na reklamu – buď jednotlivých programů, nebo celého knihkupectví.

V oboru periodik každoročně aktualizují seznam odborných periodik. Těší je, že jsou přijímány další a další tituly. Všechny jsou v režimu otevřeného přístupu. Nakladatelství je zařazeno do Open Access Books. Využívají jednoznačných EOI pro jednotlivá periodika a poskytují tuto službu napříč celou univerzitou. EOI přidělují i v rámci Open Accessu.

Je pro ně velmi důležitá diverzifikace – mají vlastní tiskárnu, protože jim to umožnilo o to více rozvinout další části. Je velmi rád, že můžou tisknout i pro další subjekty a že se tato spolupráce rozvíjí.

Co se týče čísel, jež si vedou od roku 2004, tak v zásadě v rámci posledních let nemají žádný propad: za letošek přibýlo 139 monografií. Rok 2019 byl až skoro extrémní, kde měli 238 externích zakázek, letos jich bylo za stejné období 193. Ještě vyzdvihne knihu „Východ proti západu“ Petra Wohlmuttha – byť kniha pojednává o válce, tak se jedná o humanitární a humanitární poselství.

Návrh usnesení:

Ediční komise AS UK vzala na vědomí zprávu o činnosti nakladatelství Karolina.

Schváleno tichým souhlasem

6 – Zpráva o činnosti ÚKUK

Dr. Římanová – Nejvýznamnějším bodem roku 2020 je, že se povedlo uzavřít zakázku na nový knihovní systém. Zprovoznění čekají v průběhu srpna 2021, v září bude testovací provoz a od září bude nový systém plně v provozu. Důležitou byla jednotná registrace pro všechny studenty na UK, což je novinkou od loňska. Jdou do toho i s knihovnou CERGE, která měla až doteď jiné podmínky.

EIZ dostalo největší nápor, měli více než 300 testovacích přístupů. Získali již 575 zpětných vazeb k používání elektronických zdrojů. Vnímají to pozitivně, jelikož čtenáři vnímají ÚKUK jako dobrý informační zdroj. Začíná se zamezovat duplicitnímu financování e-zdrojů. Nyní je situace taková, že platí cca 35 000 Kč za publikaci článku a zároveň si pak platí přístup k těmto článkům.

Mají zprovozněnou databázi Oxford Press s tím, že za pomoci metody Evidence-Based Acquisition, následně trvale zakoupí tituly, které budou nejvíce čtené.

Do ÚKUK patří i Digitální repozitář, kde spolupracují s nakladatelstvím Karolinum. Letos se zaměřili na studenty se speciálními potřebami. Pod ÚKUK spadly i tři digitální knihovny Kramerius. Pokračují v hledání legálních cest k zpřístupnění knih digitálně. V letošním roce byli zapojeni do CP projektu, kde se testovala skutečná otevřenost těchto repozitářů, tedy skutečná prohlédatelnost samotného textu. S fakultními knihovnami budou pracovat na digitalizaci učebních textů.

V letošním roce vzniklo Centrum pro podporu open science, které bude podporované z projektových peněz minimálně po následující 3 roky. Součástí jejich analýz bylo i to, kolik UK zaplatilo za open-access. Na začátku roku budou pořádat školení určené řešitelům Horizonu, doktorandům a školitelům ohledně otevřených dat. Vyplynula na ně i obecná politika otevřených dat.

Ještě pár slov k Centru na podporu e-learningu: zhruba 11. března 2020 přešla univerzita na 100 % online výuku. Tým Centra byl posílen, využila se předchozí připravenost, vlastní tým programátorů a systém, což bylo velmi důležité. Letos používá Moodle více než 26 tisíc uživatelů. Jsou rádi, že se školení účastnili i akademici (přes 2 320 proškolených). Zapojují se i do přípravy virtuálních mobilit, které je třeba zabezpečit. Na jaře poběží metodická školení. Část fondu ÚKUK byla přesunuta, jelikož fond obsahoval i osobní knihovnu T. G. Masaryka.

Co se týče zájmu o stránky spravované ÚKUK – velmi často byl navštěvován Turnitin, dále pak informace o EIZ. Je moc ráda, že máme nakladatelství Karolinum, protože se na ÚKUK obrací mnoho doktorandů, kteří by rádi vydali vlastní publikaci. Těm komerční nakladatelé často navrhnou nevýhodné podmínky. Dalším výstupem práce ÚKUK je příručka o plagiátorství pro studenty Bc. studia, která by měla posílit integritu této části výuky.

MUDr. Fontana – chtěl by velmi poděkovat dr. Římanové a celému jejímu týmu, jelikož nejen, že dokončovali veřejnou zakázku na nový knihovní systém, ale letos na ni napadlo dalších mnoho aktivit. E-learning, proškolení zaměstnanců, objevení nových systémů a opuštění již stávajících systémů, které se tolik neosvědčily. Velká zásluha ÚKUK je i to, že se studentům zajistilo dostatečné zázemí týkající se dostatečné studijní literatury – výsledkem mnoha jednání bylo, že byl zajištěn přístup do databáze Kramerius a do dalších databází. Za to patří velký dík, navíc došlo k navýšení personálních i finančních kapacit. Je rád, že je i do dalšího roku finanční zázemí zajištěno. Jistě to nebylo ideální, byly i hektické okamžiky, např. při pořizování licencí pro Zoom, kdy poptávka převýšila počet nakoupených licencí. Pokud příští rok nepřijde nic horšího než covid, tak jsme velmi dobře připraveni.

Návrh usnesení:

Ediční komise AS UK vzala na vědomí zprávu o činnosti ÚKUK.

Schváleno tichým souhlasem

7 – Různé

Do bodu Různé se nikdo nepřihlásil. Bc. Hruša, předseda Ediční komise AS UK, se se všemi rozloučil a bude se těšit zítra na zasedání pléna. Těm, kteří tam nebudou přítomno, již nyní přeje klidné svátky prožité ve zdraví.

Zapsala: Amáta Vohradská, tajemnice AS UK

Vidi: Bc. et Bc. Filip Hruša, předseda Ediční komise AS UK